

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять сьома

Стенограма пленарного засідання
16 грудня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять сьома

*Стенограма пленарного засідання
16 грудня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 16 грудня 2025 року)

Частина двадцять сьома

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...8
Церемонія передачі Вифлеємського вогню миру Верховній Раді України народними депутатами України – представниками Національної скаутської організації «Пласт»	...17
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...17
Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії проектів законів України:	
«Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання»	...18
«Про біологічну безпеку та біологічний захист»	...18
«Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи»	...18
Голосування пропозиції про запрошення голови Державної прикордонної служби України Дейнека С.В. на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 17 грудня 2025 року для надання інформації	...19
Голосування пропозиції про виключення з порядку денного розгляду проекту закону України «Про безпеку та інтероперабельність залізничного транспорту України»	...20

Голосування пропозиції про запрошення Директора Національного антикорупційного бюро України Кривоноса С.Ю. та керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Клименка О.В. на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 17 грудня 2025 року для надання інформації	...20
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...22
Внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин у відповідність до актів права Європейського Союзу	...22
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вшанування пам'яті співвітчизників, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації»	...25
Внесення зміни до статті 5 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів»	...31
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань підготовки громадян до національного спротиву»	...32
Заява депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...33

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
16 грудня 2025 року, 11 година 33 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! *(Шум у залі).*

Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, у ці дні юдейська громада в Україні та в усьому світі відзначає свято Ханука, яке символізує незламність духу, стійкість та перемогу світла над темрявою. Сьогодні ці сенси є особливо близькими для кожного з нас. Як і тисячі років тому, світло правди та щира віра допомагатимуть долати найважчі випробування. Щиро вітаємо всіх, хто святкує Хануку. Бажаємо міцної витримки, родинного тепла та непохитної віри у торжество справедливості.

Шановні колеги, користуючись нагодою, хочу від імені Верховної Ради України ще раз подякувати своїм колегам – спікерам обох палат парламенту Італійської Республіки, з якими минулого четверга мав широкі і предметні перемовини в Римі. Проведені зустрічі в італійському парламенті підтвердили, що Італія не лише залишається надійним партнером України в боротьбі за свою свободу та незалежність, а й готова надалі надавати нам всебічну допомогу й підтримку.

Слів особливої та окремої вдячності заслуговує позиція держави Ватикан, яка була підтверджена під час аудієнції у Святого Отця Лева XIV, як і зустріч з Державним секретарем Святого Престолу П'єтром Пароліном. Ватикан готовий відігравати активну позицію у справі припинення російської агресії та досягнення справедливого і тривалого миру, що, власне, є й нашою метою. Хочу подякувати нашим колегам та усім, хто активно розвиває міжпарламентську співпрацю з Італійською Республікою, контакти з державою Ватикан.

Шановні колеги, також хочу повідомити, що 11 грудня у Львові відбулася 14-а Сесія Парламентської асамблеї України та Республіки Польща на тему:

«Безпека в Європі – безпека в Україні». Участь у роботі сесії взяли українські та польські депутати, урядовці. За результатами засідання співголови асамблеї – віце-спікерка Верховної Ради Олена Кондратюк та пані віце-маршалок польського Сейму Моніка Веліховська – підписали спільну декларацію, згідно з якою Польща, зокрема, підтримує відкриття переговорів щодо вступу України до ЄС і створення Спеціального трибуналу щодо злочину російської агресії проти України (*Оплески*). Вдячні шановним співголовам та всім учасникам асамблеї за спільну роботу задля зміцнення україно-польських відносин.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, перед виконанням Державного Гімну... (*Шум у залі*). Шановні колеги! Шановні колеги, у тому числі й ті, які стоять за трибуною, ще раз підкреслюю, що час для передріздвяних витинанок та інших форматів ручної праці ще не розпочався. Прошу звільнити трибуну від результатів творчої діяльності окремих депутатів. Будь ласка, приведіть трибуну в порядок, і ми розпочнемо наше засідання (*Шум у залі*). Не ні, а так!

Шановні колеги, я за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(*Лунає Державний Гімн України*).

Шановні колеги, хочу нагадати, що Конституцією України передбачено шанобливе ставлення до кожного з державних символів України, якими є герб, гімн і прапор України. Тому дуже прошу свої питання вирішувати у спосіб, передбачений Регламентом, без порушення Конституції України. Коли співають Державний Гімн України, прошу належним чином реагувати на це.

Дякую.

Шановні колеги, триває дванадцятий рік військової агресії російської федерації проти України та четвертий рік її повномасштабного вторгнення. Щоденно агресор цілеспрямовано атакує український народ, намагаючись відібрати наше майбутнє, позбавити домівок, світла, води, тепла – базових умов повсякденного життя. Висловлюємо глибоку вдячність силам безпеки і оборони за відвагу, самовідданість на полі бою, українським енергетикам та усім фахівцям, які невтомно працюють над відновленням енергосистеми та поверненням людям життєво важливих ресурсів.

На жаль, за право жити у вільній державі щодня віддають своє життя та здоров'я наші захисники і захисниці. Вшануймо хвилиною мовчання пам'ять усіх полеглих воїнів, а також невинних громадян, чий життя були обірвані жорстокою російською агресією. Вічна пам'ять!

(*Хвилина мовчання*).

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися надати кожному уповноваженому представнику депутатських фракцій і груп до 3 хвилин для вступу. Тому представників депутатських фракцій і груп прошу записатися на виступи, а інших колег – прибрати трибуну для виступів лідерів депутатських фракцій і груп (*Шум у залі*).

Що означає ні? Що означає ні? Будь ласка, приберіть свою творчість і розблокуйте мікрофони (*Шум у залі*). Ні, ви виступатимете з місця (*Шум у залі*). Ще раз кажу, ви не будете блокувати роботу українського парламенту. Ні, ми не голосуємо, зараз представники депутатських фракцій і груп виступатимуть з трибуни. Не керуйте, звідки їм виступати.

Будь ласка, займіть своє робоче місце, яке, щоб ви його знайшли, для зручності підписано вашим прізвищем. Повторюю, ваше робоче місце, для зручності знайти його, підписане вашим прізвищем (*Шум у залі*). Ще раз, ваше робоче місце там.

Гнатенко Валерій Сергійович, група «Відновлення України». Будь ласка.

Будь ласка, звільніть місце для виступу колег. Ви блокуєте місце для виступу колег. Я вас прошу, займіть своє робоче місце (*Шум у залі*). Мені не все одно щодо військової реформи і роботи парламенту. Займіть своє робоче місце (*Шум у залі*). Будь ласка, не керуйте, звідки виступати народним депутатам. Вони виступають з трибуни. Ні, ви не пропонуєте, ваша пропозиція не прийнята. Займіть, будь ласка, своє робоче місце. Мар'яно Володимирівно, займіть своє робоче місце. Ви блокуєте зараз діяльність українського парламенту. Ви блокуєте діяльність. Є регламентні процедури. Мар'яно Володимирівно, займіть своє робоче місце, дайте можливість виступити колезі. Ще раз прошу, займіть своє робоче місце, яке, якщо я не помиляюся, знаходиться ось там (*Шум у залі*).

Ще раз, Мар'яно Володимирівно... (*Шум у залі*). Я не буду на вас нападати, усе-таки сподіваюся, що у вас залишилася дрібка совісті й абищиця чогось іншого. Будь ласка, займіть своє робоче місце. Займіть своє робоче місце.

Пане Гнатенко, підходьте, будь ласка (*Шум у залі*). Ні, Мар'яно Володимирівно, він не скидатиме вас, ви просто займете своє робоче місце.

Мар'яно Володимирівно, тоді я вам зачитаю одну дуже важливу річ. Відповідно до частини четвертої статті 47 Регламенту народний депутат не повинен перешкоджати розгляду питань порядку денного, у тому числі шляхом блокування трибуни, перешкоджання роботі головуючого на пленарному засіданні, а також голосуванню інших народних депутатів (*Шум у залі*). Те саме я зачитував і їм. Мар'яно Володимирівно, будь ласка, займіть своє робоче місце.

Займіть своє робоче місце, Мар'яно Володимирівно. Займіть своє робоче місце. Ще раз, займіть... (*Шум у залі*). Народні депутати виступатимуть з того місця, яке їм надане за Регламентом, а не там, де ви прокинулися і хочете, щоб вони виступали (*Шум у залі*). Я за військову реформу. Будь ласка, займіть своє робоче місце (*Шум у залі*). Мар'яно Володимирівно, займіть своє робоче місце. Ще раз... (*Шум у залі*). Я вас ще раз прошу, займіть своє робоче місце. Так. Хочу нагадати, що навіть коли інші наші колеги блокували трибуну, вони давали можливість виступити. Дайте можливість виступити колегам (*Шум у залі*). Ще раз кажу, я не буду вас слухати, поки ви не дасте можливість виступити. Будь ласка, займіть своє робоче місце.

Гнатенко. Будь ласка.

Мар'яно Володимирівно, дайте, будь ласка, Гнатенку виступити (*Шум у залі*). Що означає і ви не дасте? Ні, ви не будете тут стояти, бо це місце для виступів народних депутатів (*Шум у залі*). Я не буду насильно, поки я звертаюся до вашого глузду і свідомості. Повторюю, ви не будете так... (*Шум у залі*). Та ви можете, скільки завгодно і де завгодно стояти. Тут – сесійний зал парламенту. Будь ласка, стійте, де завгодно. Ми приймаємо рішення, у тому числі важливі для... (*Шум у залі*). Усі рішення! Ми приймаємо закони! Ви за сім років ще не знаєте, які рішення ми приймаємо? Ми приймаємо законодавчі акти (*Шум у залі*).

Шановні колеги, вкотре звертаюся до народної депутатки Безуглої з проханням припинити блокувати трибуну, зайняти своє робоче місце і відповідно до Регламенту дати можливість провести ту частину, яка називається «виступи від депутатських фракцій і груп». Будь ласка, займіть своє робоче місце.

Шановні колеги, оголошується перерва на 15 хвилин. Прошу лідерів депутатських фракцій і груп, якщо можна, зібратися в мене. Будь ласка.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця. Дякую лідерам депутатських фракцій і груп за порозуміння. Сьогодні всі погодилися працювати з місць. Звертаюся до шановних колег з телеканалу «Рада» з проханням фокусувати на наших колег саме з місць. Дякую.

Шановні колеги, як я вже казав, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися надати кожному уповноваженому представнику депутатських фракцій і груп до 3 хвилин для виступу. Представники депутатських фракцій і груп записалися, тому, будь ласка, Гнатенко Валерій Сергійович, депутатська група «Відновлення України».

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Масовані атаки на українську енергетику тривають і, на жаль, посилюються. Ми живемо в умовах широкомасштабної війни вже четверту зиму. Ворог систематично намагається зламати нас, стійкість усього суспільства, руйнуючи нашу енергосистему. Особливо критичною сьогодні є ситуація на Одещині, та й узагалі на всьому півдні нашої держави: блекаут у місті-мільйоннику, відсутність світла, води, тепла, нормального зв'язку.

Виникає логічне запитання: як ставляться до цього люди? Чому разом із світлом в Одесі зникли вода й тепло? Чому підприємства критичної інфраструктури виявляються неготовими до автономної роботи? Де резервні промислові генератори? Де захищені джерела живлення? «Пункти незламності» – це такий собі вимушений гуманітарний інструмент, але вони не можуть замінити системних рішень для великих міст і регіонів. Це перше.

Друге. Країна воює, енергетика під постійним вогнем, а ми маємо ситуацію, коли ключові міністерства залишаються без повноцінного керівництва. Де політична відповідальність? Уже майже третій місяць немає міністра. Держава не може дозволити собі управлінський вакуум у критичних сферах, коли ціна кожного рішення – це тепло в оселях і в цілому стабільність у державі.

Третє. Держава не може стояти осторонь. Ми вимагаємо організувати публічний звіт органів виконавчої влади, що вони побудували на наших енергосистемах і взагалі що планують зробити. Парламент має не лише голосувати за бюджети, а й здійснювати реальний контроль за їх виконанням.

Четверте. Про пріоритети нашої держави. На програму «Відновлення» у Державному бюджеті на 2026 рік закладено 6,7 мільярда гривень. Водночас заявки на отримання так званої «Зимової тисячі» вже подалося 16 мільйонів українців. Тобто лише на ці виплати потрібно щонайменше 16 мільярдів гривень. Це повний дисбаланс. Ми не можемо намазувати це масло на хліб, створюючи ілюзію допомоги всім людям і не розв'язуючи ключових проблем. Підтримка внутрішньо переміщених осіб – це головна проблема, яку сьогодні потрібно розв'язати для багатьох українців. Саме туди мають спрямовуватися обмежені державні ресурси.

Очікую від уряду чітких рішень, прозорих пріоритетів і відповідальності. Наша держава вистоїть, але для цього ми всі повинні попрацювати, як єдиний механізм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Борзовій Ірині Наумівні, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БОРЗОВА І.Н., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Данилу Олександровичу Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі, минає 2025 рік, і одним з підсумків цього надважкого воєнного року є те, що нам вдалося пропри війну повернутися до соціальних питань, повернутися обличчям до тих верств населення, які реально є соціально незахищеними. Я дуже вдячний всім у цьому залі за підтримку нашої пропозиції щодо нарешті істотного підвищення заробітних плат вчителів та викладачів вишів. Також нам

нарешті вдалося збільшити виплати при народженні дитини, допомогу прифронтовим регіонам, а також допомогу щодо забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб.

Проте попереду ще дуже багато роботи, є величезний борг перед нашими громадянами. Передусім йдеться про законопроект [№ 14191](#), який пропонується включити до порядку денного на цей тиждень, щодо системної підтримки сімей з особами з інвалідністю. Законопроектом передбачається також надання послуг раннього втручання, інклюзивного супроводження дітей як до шкіл, дитсадків, так і дома та надання батькам можливості для відпочинку – те, чого зараз немає. Дуже важливо, що ми пропонуємо це фінансувати за рахунок Державного бюджету України, а не так, як зараз, – за рахунок місцевих бюджетів.

До того ж дуже важливе питання – пенсійна реформа. Ми вимагаємо від уряду внести до Верховної Ради законопроект щодо пенсійної реформи, щоб ми нарешті виправили істотні недоліки солідарної пенсійної системи, ту формулу, яка краде в людей частину грошей під час виходу їх на пенсію, коли мобілізовані військові отримують меншу пенсію, ніж кадрові військові, а також інші недоліки солідарної пенсійної системи і ввели другий рівень накопичувальної пенсійної системи. Це вкрай важливо. Ми маємо нарешті скасувати кланові пенсії. Зрештою, треба внести до Верховної Ради законопроект щодо скасування прокурорських кланових пенсій, і комітет уже давно наполягає на цьому, пів року ми ніяк не можемо прийняти це рішення.

Ще одне також важливе питання – це реформа прожиткового мінімуму. Ми маємо обрахувати та встановити чесний прожитковий мінімум і дати людям дороговказ, коли досягнемо його і забезпечимо підвищення соціальних стандартів. Сьогодні прожитковий мінімум – це для нас *must have*. На все це є джерела за рахунок детінізації, припинення тих схем, які ще досі існують в економіці. Прошу сконцентруватися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Роман Васильович, фракція «Голос».
Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Юлії Сірко.

СІРКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! В Україні накопичилося дуже багато внутрішніх та зовнішніх питань. Тому питання блокування трибуни (Мар'яно, я звертаюся до вас) не на часі. Розумієте, парламент повинен працювати, приймати закони. У порядку денному на сьогодні як мінімум сім законопроектів, які Україна пообіцяла міжнародним

партнерам прийняти, до яких прив'язані кошти, що повинні надійти до бюджету, у тому числі й на військові потреби. Це дуже важливо, ми повинні працювати.

Тому звертаюся до всіх, у кого є розуміння важкості й важливості ситуації. Будь ласка, поверніться на свої робочі місця і давайте працювати.

Багато питань, які порушуються й обговорюються, зокрема, стосовно Головнокомандувача ЗСУ, представників армії, Генерального штабу, Міністерства оборони, у тому числі щодо внутрішніх проблем, а, головне – переговорів, є, дійсно, відкритими. Ніхто не обговорює, ніхто не має рішення і не має дискусій усередині суспільства, політичних партій та депутатських фракцій.

Тому, шановні колеги, прийшов час спокійно та конструктивно обговорити такі питання, знайти всередині України українськими патріотичними силами рішення, щоб не знайшли його ті, які мають бізнес у росії, або ті, які хочуть збагрити Україну з міжнародного порядку денного, так усім вигідно. Тож ми не повинні показувати світу, що не в змозі працювати, дбати про себе, а, навпаки, маємо зосередитися і конструктивно працювати.

Шановні колеги, закликаю розблокувати трибуну і продовжити працювати як нормальний парламент воєнного часу. Це перше.

Друге. Хотілося б, щоб Президент усе-таки знайшов час і зустрівся з лідерами фракцій, головами комітетів і відповів: які переговорні позиції, які 20 пунктів обговорюються, і як вони відобразяться на майбутній українській історії, це по-перше. По-друге, як ми бачимо внутрішню ситуацію, де треба посилити, що дати військовим, щоб вони ефективно захищали й обороняли нашу державу.

Шановні колеги, не час займатися політичними та іншими інтригами, будь ласка, давайте повернемося до конструктивної роботи. Немає питань, які не вирішуються. Якщо є бажання, усе можна вирішити. Нехай Президент усе-таки візьме на себе роль лідера і зустрінеється з парламентом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Я прокинулася в правовій державі Україна, де панує верховенство права, презумпція невинуватості, де правоохоронні органи працюють на людей і для людей, а не для їх знищення та виконання приватних замовлень, де є справедливий і відкритий суд, де найвищою цінністю є людське життя, де права людини не просто не порушуються, а захищаються на найвищому рівні всіма інституціями влади, де немає кровопролитної війни, де всі полонені зустрічають Різдво вдома із своїми рідними, де немає безвісти зниклих, де мати може прийти на могилу сина.

Я прокинулася в країні із найсильнішою і найякіснішою армією у світі, де захищений кожен солдат, де послуга йде до ветерана, а не ветеран йде за послугою, де найвищий рівень медицини та освіти, де кримчани проводять референдум щодо повернення до складу України.

Я прокинулася в країні, де старенькі не риються на смітниках у пошуках їжі, де немає дітей без родин і вони зростають в Україні, де молодь не шукає кращої долі за кордоном, а пишається бути українцями, де вільний народ не боїться відстояти правду і свої права, де людей не розділяють за мовним чи релігійним принципами, де ти – українець за духом і покликом серця, а не за вишиванкою.

Я прокинулася в країні, де існує свобода слова, де вільна, а не замовна преса, де правда сильніша за гроші, де повага до честі та гідності людини захищена законом, де поважається опозиція, де панує демократія, а не тоталітаризм, де не живуть за планом Сороса і не залежать від грантових організацій та інших іноземних структур, де найвищим джерелом влади є народ України, а не інших держав, де немає політичних переслідувань, де не існує телефонного права та кумівства, де корупція апріорі неможлива. Відкрила очі – сон. Це не Україна, це пародія на російську федерацію.

Шановні колеги, якщо хтось думає, що мене зламали, налякали і знищили, вам це не вдасться. Якщо ви хочете закрити мені рота, маєте мене вбити, як Антона Полякова. Інакше у вас це не вийде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв, група «Платформа за життя та мир». Після цього – Бакунець, Порошенко і Тимошенко. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України, які нас дивляться! Насамперед ми вдячні Збройним Силам України, що вони мужньо захищають нашу країну. І тут, знаєте, з'являється якийсь сором за те, у який спосіб Верховна Рада України своєю роботою виправдовує оцей героїзм наших воїнів. Я все прекрасно розумію: Регламент Верховної Ради України, і таке інше, але водночас не можу сприйняти, коли три здоровенних чоловіки накидаються на одну жінку. Це неправильно.

Шановні колеги, я хотів сьогодні казати про ситуацію в освіті та звідки ви взяли цього міністра, проте є важливіші теми, тому присвячу свій виступ тому експертному діалогу, який відбувся вчора з ОБСЄ щодо підготовки України до виборів. Мені дуже хотілося б, щоб у такому експертному діалозі брали участь більше народних депутатів України, щоб ми також могли адекватно реагувати на ті виклики часу, які є, щоб не було закидів на адресу Президента України стосовно виборів. Це основна функція Верховної Ради України, яка має дати

звіт, наскільки сьогодні Україна готова до виборчого процесу, яка готовність Державного реєстру виборців. Шановні колеги, там кіт не валявся. Сьогодні Україна не те, що в умовах війни, а взагалі не готова проводити вибори. Скажіть, будь ласка, п'ять мільйонів громадян України, які на сьогодні мають статус тимчасового захисту, де вони в Державному реєстрі виборців? Як братимуть участь у виборах п'ять мільйонів тимчасово переміщених осіб? Як будуть захищені їхні права не тільки на пасивну, а й на активну участь, тобто обирати і бути обраними? А як бути з 800 тисячами українських військових? Вони також мають право не лише обирати, а й бути обраними. Як це все врегулюватиметься?

Я вдячний Олександрю Сергійовичу за створення такої робочої групи. Хотів би ще запропонувати запросити експертів ОБСЄ, які дали б експертний висновок щодо готовності України до виборів. Сьогодні нам треба стати на захист України і не дати здійснювати нападки на Президента України.

Шановні колеги, нам потрібно проявити свідомість і професійність. Я маю моральне право це казати, бо з першого дня є членом робочої групи щодо проекту Виборчого кодексу України. Ми провели 43 засідання, розглянули 4 тисячі 296 поправок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я вважаю, що це повне безглуздя. У країні війна, парламент повинен працювати, а не займатися цирком, ще й незрозуміло, заради чийх інтересів усе це відбувається.

Сьогодні, на жаль, ми змушені виступати з місця. Однак хочу вкотре підкреслити, що дякуючи Богу і нашим захисникам, ми входимо в період Різдва, коли українці зможуть знову помолитися і заколядувати.

Але захисникам, які роблять це можливим, одного дякую від парламенту і уряду недостатньо. Ми знову звертаємося до уряду, аби з виділених на утримання українського війська коштів вони знайшли можливість у наступному 2026 році збільшити мінімальну грошову виплату нашим захисникам у тилу. Це вкрай важливо. Жоден з урядовців чи з присутніх у цьому залі не ходили б на роботу за 20 тисяч гривень цілий місяць. Тому закликаємо: перегляньте, будь ласка, базову грошову виплату нашим військовослужбовцям, це вкрай важливо, особливо зважаючи на те, що народ чує про розміри зарплат чиновників та ваших. Нам однозначно потрібно цього добитися.

Ми не раз кричали, щоб не закривали школи під час війни, поки батько воює, і добилися, що уряд вніс зміни до постанови, і сільські школи, де в дев'ятих класах по п'ять учнів, не закриватимуть, будуть фінансувати. Так само ми маємо добитися й цього рішення, бо це вкрай важливо.

Якщо я вже згадав шкільну освіту, звичайно, ми позитивно ставимося до того, що вчителям середніх шкіл в наступному році підвищують заробітну плату, то хотів би знову звернутися до уряду з проханням, аби вони не забули й про дошкільну освіту. Так, згідно з законом позашкільна освіта, музичні школи, школи мистецтв і садочки фінансуються з місцевого бюджету. Але ми закликаємо уряд змінити тарифну сітку. Вихователька в школі не може ходити на роботу, отримуючи менше, ніж мінімальна заробітна плата, встановлена в державі. Їм потрібно збільшити заробітні плати, а відтак уряд і місцеві громади повинні шукати кошти, аби забезпечити виплати працівникам освіти і дошкільної освіти, що є вкрай важливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогий український народі! Складається таке враження, що влада, включно з Верховною Радою, і країна живуть в абсолютно різних реальностях. У реальності влади немає темряви, розбомбленого Харкова, немає Одеси, ураженої ракетами, немає вісімнадцять годин темряви в Києві, ракет у Тернополі, а є телемарафон «Єдині новини», стратегічні комунікації, брехня телеграм-каналів, і на сьогодні вони не розуміють одне одного.

Виснажена армія, яка зараз живе і воює без зброї, без збільшення грошового забезпечення, але з бюджетом, який, на жаль, частина цієї Верховної Ради проголосувала, і він був підписаний.

Сьогодні ми зареєстрували законопроект щодо внесення змін вже до цього бюджету, де весь цей непотріб – від зарплат депутатів до кешбеку на суму 100 мільярдів гривень – передається Збройним Силам України.

Дуже прошу всіх народних депутатів зараз поставити підписи і негайно розглянути цей законопроект. Аморально вимагати від наших партнерів застосування санкцій проти росії, а самим відмовлятися проголосувати в цьому залі заборону транзиту російської нафти через нафтопровід «Дружба». Аморально вимагати демократії і не заборонити позасудові обшуки в детективів НАБУ, лідерів опозиції і громадських активістів. Аморально боротися з росією і не забороняти російські телеграм-канали. Аморально стверджувати, що ви боретесь з корупцією, і не відправляти у відставку фігурантів «Міндічгейту» зі складу діючого уряду і влади.

Хочу поінформувати, що «Європейська солідарність» разом з «слугами», опозиційними фракціями зібрала вже понад 100 підписів, залишилося небагато. Наш з вами обов'язок – відправити корупціонерів у відставку. Інакше ті, які проти, самі є співучасниками корупційних злочинів.

Хочу ще раз привітати вас та Його Всесвятість Варфоломія з сьомою річницею підписання Томосу і подякувати українській церкві.

Дякую!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Тимошенко Юлії Володимирівні, фракція «Батьківщина». Оскільки після цього Юлія Володимирівна принесла заяву щодо заміни на виступ, то 3 хвилини і 3 хвилини – одразу 6 хвилин... (Шум у залі).

Пізніше. Тоді 3 хвилини. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Думаю, ви добре розумієте, що через непрофесіоналізм влади країна увійшла в повний хаос: фінансовий, організаційний, повна втрата професійного управління Україною.

Щодо переговорів. Ви можете спостерігати, що їх проводять люди, які мають підозри в корупції. Як можна таким людям успішно проводити переговори? Вони залежні і не мають можливості відстоювати інтереси України в мирному процесі, незалежно й абсолютно відстоюючи наші позиції. Нам потрібно негайно все це змінювати.

Ситуація на фронті важка. Прийнятий закон про Державний бюджет на 30 відсотків має абсолютно корупційні моделі, несумісні з життям країни, яка воює. Хочу наголосити, що якби в бюджеті прибрати корупцію, ми могли б на 30 відсотків від обсягу бюджету збільшити закупівлі вітчизняної зброї, але це не робиться. Таке враження, що країна здається на всіх фронтах.

Дуже складна ситуація, у тому числі й у звичайному житті українців. Просто дивно, коли науково-дослідні інститути продаються з молотка за копійки, як приміщення. Наші великі медичні інститути знищуються всіма можливими фінансовими інструментами. Наприклад, у Запорізькій області туберкульозні диспансери почали об'єднувати з психіатричними лікарнями. Таке враження, що країною управляють вороги.

Зараз я дуже чітко заявляю, що заради спасіння України, заради ведення професійного і абсолютно відданого Україні мирного процесу потрібна коаліція національної єдності, уряд національної єдності і спільна робота для виведення країни з цього ступору, в який непрофесійні управлінці її сьогодні по суті відправили.

Тому наша команда продовжує збирати підписи за відставку уряду, і ми переконані, що зберемо необхідних 150 підписів, щоб переформатувати коаліцію, уряд, а головне – стратегію управління країною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, від президії – Олена Костянтинівна. До 3 хвилин. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Хотіла б поінформувати вас, що минулого тижня відбулася дуже важлива подія – чергове засідання українсько-польської асамблеї, у якому взяли участь представники як польського Сейму і Сенату, так і українського парламенту. Дякую тим народним депутатам, які доєдналися, професійно виступили під час цього засідання, бо для нас дуже важливим є питання підтримки нашого добросусідства і реальної співпраці з Польщею.

Польща залишається нашим стратегічним партнером і важливо, що під час засідання асамблеї ми прийняли відповідну спільну декларацію. Звісно, темою засідання було питання безпеки в регіоні та наша співпраця в євроінтеграційному процесі, зокрема підтримка Польщею України у відкритті переговорів для вступу до Європейського Союзу.

Ключовим питанням декларації, як на мене, було те, що Польща залишається з Україною попри всі спроби росії розсварити нас. Повторюю, Польща виступає за відкриття для України переговорів для вступу до ЄС і створення Спеціального трибуналу щодо злочинів росії. Також дуже важливо, що Польща беззаперечно підтримує створення компенсаційного механізму для України.

Хочу повідомити, що саме зараз в Гаазі (Нідерланди) проходить засідання щодо створення компенсаційного механізму. Хотіла б відзначити тих народних депутатів, які доєдналися в роботі саме щодо цього питання, а особливо депутатів, які є членами Постійної делегації у Парламентській асамблеї Ради Європи. Важливим є й те, що Польща в наступному році проводитиме щорічну конференцію з питань відновлення, яка відбудеться у Гданську. Ми також зафіксували дуже важливий момент, який завжди непростий, – це продовження пошукових та ексгумаційних робіт на території двох країн. До речі, саме на засіданні асамблеї минулого року це питання було порушено і фактично вони сприяли тому, щоб це законсервоване питання зрушило з місця. Польща наш основний партнер у відкритті переговорів, особливо якщо ми хочемо і заявляємо про вступ до Європейського Союзу у 2027 році. Саме тому постійна робота і міжпарламентський діалог з Польщею є такими важливими.

Вітаю, що на 19 грудня вже підтверджено зустріч Президента України Володимира Зеленського з Президентом Польщі Навроцьким, а це вказує, що інституційна підтримка всіх гілок влади, як парламенту, уряду так і Президента, у такий важливий момент є надважливою, особливо, коли ми розуміємо, що Польща є величезним військовим хабом й далі продовжує мілітарно підтримувати Україну. Тому суб'єктність парламенту полягає в тому, наскільки ми можемо зараз шукати шляхи порозуміння з усіма нашими партнерами, розуміючи, що вступ до Європейського Союзу залежатиме від підтримки кожного парламенту країн Європи.

Дякую всім, хто долучився до нашої співпраці. Розумію, що попереду ще важкі переговори з іншими країнами Європейського Союзу. Проте ми повинні розуміти, що політичне лідерство, повноцінна участь у прийнятті рішень, виконання нашої конституційної ролі як парламенту і саме робота парламенту під час війни є надважливим питанням для всіх нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Костянтинівно.

Шановні колеги, час, відведений для виступів, завершено.

Шановні народні депутати, традиційно у передріздвяний час українські пластуни приносять до Верховної Ради України Вифлеємський вогонь миру. Саме він уособлює прагнення до людського тепла та надії, нагадуючи про цінності доброти, любові та єдності. Приємно відзначити, що серед пластунської спільноти є й наші колеги народні депутати.

Шановні колеги, якщо не буде заперечень, я просив би запросити народних депутатів-пластунів, аби вони символічно передали Верховній Раді України Вифлеємський вогонь миру. Не заперечуєте?

Прошу народних депутатів-пластунів передати Вифлеємський вогонь миру Верховній Раді України.

(Лунає різдвяна колядка «Нова радість стала»).

Шановні колеги, давайте ще раз подякуємо народним депутатам за передачу Вифлеємського вогню миру та за підтримку важливої передріздвяної традиції, яка несе світло, надію і добро.

Дякуємо *(Оплески)*.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність особистої картки у пульті, що знаходиться на робочому місці. Нагадую, що необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло. Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Проголосували: за – 230, проти – 7, утрималися – 5, не голосували – 78.
Усе, як завжди.

Шановні колеги, перелік питань, ухвалений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду. Єдине, інформую, що першим у порядку денному стояло процедурне рішення щодо законопроекту [№ 14271](#),

але у нас немає рішення комітету, тому сьогодні це питання ми розглядати не можемо, перенесемо його на наступний раз.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання» ([№ 14067](#)).

Шановні колеги, спочатку нам треба включити цей законопроект до порядку денного сесії. Для цього необхідно 226 голосів.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту закону № 14067. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 203.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Законопроект не включений до порядку денного сесії, відповідно розглядатися сьогодні не може.

Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця.

Наступне питання – проект Закону «Про біологічну безпеку та біологічний захист» ([№ 14091](#)), який спочатку треба включити до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 14091 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 202.

Рішення не прийнято.

Цей законопроект також не включений до порядку денного сесії. Розглядати його сьогодні не можемо. Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи» ([№ 14025](#)).

Шановні колеги, спочатку також голосуємо про включення цього питання до порядку денного сесії. Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 14025 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 205.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах (*Шум у залі*).

З процедури? Ірино Володимирівно, що у вас з процедури? Тільки з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, виключно з процедури. Як ви знаєте, це останній пленарний тиждень року, і ми бачимо, що будь-який законопроект набирає лише 205 голосів у той час, коли фракція «Слуга народу» дає щонайбільше 150 голосів.

Закликаємо вас оголосити про розпуск монобільшості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А з процедури що у вас?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Це з процедури. Це відкриє шлях для формування коаліції демократичної єдності та нового уряду, а також виходу з політичної кризи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно, я вам пояснюю. Дивіться, давайте ми одразу домовимося. Монобільшість чи будь-яка сукупність фракцій, що становлять більшість у парламенті, – це 226 і більше голосів. Голосувати чи не голосувати – це демократичний вибір кожного народного депутата, за який він не несе відповідальність. Це демократія, як вона є. Колеги вважають, що питання не повинно бути включено, вони не голосують. Але зараз 229 членів фракції «Слуга народу» знаходяться в лавах фракції.

Железняк, що у вас? З процедури? Будь ласка, але тільки з процедури.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сподіваюся, пропозиція, яку я зараз озвучу, об'єднає зал. Дивіться, у нас сталася прикра і, мені здається, достатньо показова, з точки зору ставлення виконавчої гілки влади до парламенту, ситуація. Ми на засідання ТСК, де представлені всі без винятку фракції, запросили голову Державної прикордонної служби України Сергія Дейнека, щоб він відповів про виїзд пана Міндіча і Цукермана. Запросили офіційно, у рамках своїх повноважень і отримали декілька разів достатньо хамську відповідь, що це не повноваження парламенту.

Користуючись можливістю, пропоную на завтра на 12 годину викликати пана Сергія Дейнека з доповіддю щодо питання, як на той момент громадянин України Тимур Міндіч покинув територію України.

Прошу дану пропозицію поставити на голосування і прошу всіх її підтримати.

Дякую (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас щось з приводу цього питання, чи ми можемо проголосувати, а тоді передати... Тоді будемо почергово...

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію народного депутата Железняка. Це процедурна пропозиція, прошу голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Кісель – з процедури, після цього Гончаренко – також з процедури. Будь ласка.

КІСЄЛЬ Ю.Г., голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Руслане Олексійовичу, у мене таке процедурне питання. Прошу виключити з порядку денного на сьогодні розгляд проекту Закону «Про безпеку та інтроперабельність залізничного транспорту України» ([№ 14174](#)).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію народного депутата Юрія Кіселя про виключення з порядку денного розгляду проекту закону № 14174. Це друге читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 202.

Рішення не прийнято.

Гончаренко – з процедури. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Пропоную запросити до Верховної Ради України на завтра на 12 годину Директора Національного антикорупційного бюро України Кривоноса і керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Клименка з доповідями щодо справи «Мідас». У процесуальних документах, у тому числі в підозрі Міндічу, були озвучені підозри у корупційних зловживаннях не лише у сфері енергетики, а й у інших сферах, включно з обороною.

Це надзвичайно важлива, чутлива тема. Нам необхідно вичистити від корупції всі ці сфери, тому хочеться почути, які наступні кроки будуть зроблені, як просувається операція, яка підтримка потрібна з боку парламенту, який стан

справ на цей момент. Тож прошу запросити вищезгаданих керівників на завтра на 12 годину.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію Гончаренка. Прошу голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, оголошую невелику перерву. Прошу лідерів депутатських фракцій і груп зібратися в мене, бо бачу, навіть Вифлеємський вогонь миру нам не допомагає. Будь ласка, давайте зберемося.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу запросити народних депутатів до залу. Щойно ми зібрали Погоджувальну раду депутатських фракцій і груп, і я хочу поінформувати вас про результати розгляду.

Шановні колеги, перерва завершилася, тож прошу народних депутатів зайти до залу, хочу поінформувати вас про результати нашого зібрання. На Погоджувальній раді було прийнято рішення розглянути сьогодні ті законопроекти, щодо яких є підтримка залу. Це законопроекти [№ 12285-д](#), [№ 14144](#), [№ 14238](#) і [№ 13347](#). Прошу Апарат надати мені документи щодо двох останніх законопроектів, оскільки їх не було включено до порядку денного на сьогодні. Рішення було підтримано Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп.

Шановні колеги, прошу запросити народних депутатів до залу і зайняти свої робочі місця. Продовжуємо засідання.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин у відповідність до актів права Європейського Союзу» (№ 12285-д).

На Погоджувальній раді ми домовилися розглянути це питання так: виступ Кириленка, 5 хвилин, замість своїх поправок... *(Шум у залі)*.

З процедури? Що у вас з процедури? Будь ласка, увімкніть мікрофон Юлії Володимирівни.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Руслане Олексійовичу, це важливий законопроект, але ми не впевнені, що зможемо його зараз проголосувати. Може, спочатку проведемо сигнальне голосування, а потім проголосуємо? Ну, реально, можемо завалити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця (*Шум у залі*). Я бачу. Ми ще не почали, я лише сказав, що зараз будемо переходити до його розгляду.

Шановні колеги, перерва закінчилася, але перед початком розгляду питань порядку денного керуючись статтею 28 Регламенту Верховної Ради України прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні. Колеги, будь ласка, швидше! Прошу провести сигнальне голосування.

«За» – 244.

Проголосували: за – 244, проти – 6, утрималися – 0.

Прошу показати по фракціях і групах.

Шановні колеги, можемо переходити до розгляду питань порядку денного.

Оголошується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин у відповідність до актів права Європейського Союзу» ([№ 12285-д](#)). Отже, шановні колеги, ми домовлялися розглянути це питання так: виступ Кириленка – до 5 хвилин, виступ Буймістер – до 3 хвилин, виступ Разумкова – до 5 хвилин, і голосуємо.

Будь ласка, Іване Григоровичу... (*Шум у залі*). Буймістер не виступатиме? Тоді, Іван Григорович – до 5 хвилин, Разумков – до 5 хвилин, і голосуємо.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Руслане Олексійовичу, колеги, це неймовірно тяжкий, але ще більш неймовірно необхідний законопроект. Прошу всіх зосередитися і підтримати його, бо він стосується нашого аграрного сектору, який сьогодні з величезними труднощами буде пробиватися на європейський ринок. Халява, коли нам дозволили торгувати чим завгодно і як завгодно без усяких обмежень, закінчилася в червні. Сьогодні шлях на європейський ринок, по суті, закритий. Без такого закону ми не потрапимо туди ніяк. Друзі, це вимоги до виготовлення продукції не лише на європейський, а й на внутрішній ринок: якість та безпечність харчових продуктів, якість та безпечність кормів і ветеринарних препаратів.

Друзі, складність такого закону полягає в тому, що там двісті сторінок тексту і треба людей, які займаються і будуть займатися тваринництвом, птахівництвом, свинарством, навчити дотримуватися цих норм. Більше того, треба ще прийняти близько 40 підзаконних актів, знайти понад 40 мільярдів для перелаштування виробництва та переробки. Це дуже складно, це важко. Шкода, що ми підійшли до цього законопроекту лише зараз, хоча могли це зробити ще п'ять років тому.

Європейські країни – члени Євросоюзу, які розташовані біля України, «вибили» для себе перехідний період – 10-12 років, а в нас це буде 10-12 днів, бо закон набирає чинність у березні наступного року. Неймовірно складну роботу належить зробити уряду й головному комітету – навчити цим вимогам людей і перейти на них, перелаштувавши виробництво. У нас просто немає іншого шляху. Цей законопроект не можна завалити ні в якому разі.

Друзі, прошу вас його підтримати, бо це не просто шлях до Євросоюзу. Україна – експортна аграрна країна, і ми просто заблокуємо ринок Європейського Союзу, який найближчий до нас, який найвигідніший для нас. Друзі, чотири п'ятих продукції, яка у нас виробляється, ми продаємо за межами держави. Ви бачите, як це все непросто. Давайте підтримаємо даний законопроект і разом зробимо все можливе, щоб відбулося те, про що нас просять аграрії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков Дмитро Олександрович – до 5 хвилин, і після цього голосуємо. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я розумію, що Верховна Рада більше переживає за тварин, аніж за людей, тому що ви голосуєте три законопроекти в порядку денному замість того, щоб Верховна Рада працювала. Ви голосуєте за ветеринарну медицину та благополуччя тварин, а може, треба все-таки голосувати за людей?

У порядку денному немає законопроектів щодо підвищення зарплат військовим. Щоразу, коли я спілкуюся з військовими, вони запитують, чому почали отримувати менше грошей. А так сталося тому, що три роки тому 20 100 гривень мінус інфляція – це менше. Я розумію, що, може, не всі в Офісі Президента, у Кабінеті Міністрів, у цьому залі це розуміють, але було б непогано. Це перше.

Друге питання – терміни служби. Ви обіцяли військовим до 18 грудня 2024 року прийняти закон щодо термінів служби. Сьогодні 16 грудня, тобто, два дні, і буде річниця. Чи є такий закон? Чи будемо чекати, поки армія переможе путіна, і тоді зможе піти додому?

Третє. Що з пенсіями? Лежить законопроект команди «Розумна політика» щодо підвищення удвічі пенсій. Потрібно 21 мільярд гривень. Де взяти? Забрати 13,5 мільярдів гривень у Кабінету Міністрів, забрати 6 мільярдів гривень із стратегічних комунікацій Офісу Президента та телемарафону «Єдині новини», 5,5 мільярда гривень – з Офісу та ДУС. І вже вистачає.

1,7 мільйона громадян. Давайте порахуємо, скільки працює в тих інституціях, які я щойно перерахував. Чи можна жити на 2 тисячі 361 гривню? А ви в наступному році збільшите пенсію на 234 гривні. Це не тваринництво – це скотство, бо коли ви людям підвищуєте пенсію на 8 гривень, це не влазить ані в яке стойло, ані в які ворота.

Четверте. Немає в порядку денному законопроектів щодо енергетики. Ви не перебрали бюджет, де залишалися схеми міндічей, галущенків. Ви прийняли бюджет, у якому немає грошей, тому що немає надходжень від репараційних кредитів, від Міжнародного валютного фонду. Заклали 8 мільярдів гривень, щоб потім знищити бізнес, ввести податок на OLX, щоб перекрити витрати на Кабінет Міністрів, який обходиться державі у 13,5 мільярда гривень, а з людей ви хочете зняти 14 мільярдів гривень, крайню шкуру здираєте. Це теж про тваринництво?

П'яте. Ви хочете зробити позитивний закон про 5 відсотків військового збору і хочете ввести ще й посліжки. Це через те, що сьогодні інфляція і ціни ростуть, а ваші митниці і податкова продовжують заробляти на цьому і заносять гроші, незрозуміло куди. Вірніше, усім зрозуміло, куди.

Шосте. Закони щодо боротьби з корупцією. Пам'ятаєте, як Зеленський казав, що має бути прийнятий закон щодо прирівняння корупції до державної зради. О'кей, ми допомогли Зеленському. Я можу запитати у Голови Верховної Ради, скільки місяців валяється цей законопроект? Чому комітет його не розглядає? Це закон щодо прирівняння відповідальності за корупцію до державної зради – від 15 років до позитивного терміну.

Чим наша ідея відрізнялася від геніальної ідеї Володимира Олександровича? Питання в тому, що він хотів передати функції НАБУ та САП до СБУ, а ми пропонуємо ввести додатково статтю 111³, яка зберігала б юрисдикцію НАБУ і САП, але тоді б і Міндічу, і всім іншим товаришам було б трохи гірше, і багато інших законопроектів, які сьогодні валяються в стінах парламенту. Наприклад, законопроект щодо мораторію на комуналку, тому що сьогодні у людей, які живуть на прифронтових територіях, де не працюють ліфти, каналізація, де не має води, придорожня територія не прибирається, кошти знімають аж бігом. Кошти витрачають на все: на медійку, на прибирання вулиць, у Маріуполі на набрання людей далі працювати в міській раді.

Давайте все-таки ми повернемося в парламент опрацювати не по три законопроекти в день, а, затвердивши нормальний порядок денний, приймати те, що реально турбує людей, не про тваринництво. Безперечно, це дуже важлива галузь, але спочатку треба подумати про українців, про Збройні Сили України, про пенсіонерів, про студентів, про вчителів, які вчать наше майбутнє, про медиків, які лікують і рятують наші життя, а вже потім думати про Офіс Президента, Кабінет Міністрів та інших.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... Іване Григоровичу, з процедури? Будь ласка, 1 хвилина.

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановні колеги, заради справедливості та заради істини. Якщо в назві законопроекту йдеться про благополуччя тварин, то за цим словом криється якість тваринницької продукції: чи є в ній гормони росту,

антибіотики, заборонені до використання біопрепарати, які пришвидшують ріст та розвиток. Це страшенно шкідливо для дітей, для воїнів на передовій, для рядових громадян та й для всіх нас. Тому за цим терміном криється якість, яку вимагає Європейський Союз. Щоб усі розуміли, що благополуччя тварин саме в цьому розумінні, про що я сказав. Друзі, давайте проголосуємо даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дмитре Олександровичу, у вас ще щось з процедури? Разумков – з процедури, і голосуємо. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Іване Григоровичу, за всієї поваги до вас, я не сперечаюся, що ми маємо турбуватися про всіх і про тварин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, що з процедури?

РАЗУМКОВ Д.О. Але я кажу про інше, що в порядку денному мають бути законопроекти, які стосуватимуться і військових, і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дмитре Олександровичу.

Вельмишановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення регулювання у сфері ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин у відповідність до актів права Європейського Союзу ([№ 12285-д](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вшанування пам'яті співвітчизників, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації» ([№ 14144](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, до слова запрошується автор цього проекту закону народна депутатка України Кондратюк Олена Костянтинівна. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, для мене велика честь сьогодні представляти цей законопроект, тому що разом зі мною його авторами є ще 55 народних депутатів, у тому числі мої колеги по президії – Руслан Олексійович та Олександр Сергійович. Дуже вдячна кожному з народних депутатів, хто долучився до роботи над цим законопроектом, але насправді не лише ми є його авторами.

Це законопроект Ірини Цибух – Героїні України (посмертно), госпітальєрки, дівчини, якій назавжди залишиться 25 років, Ірини, яка почала переосмислювати культуру пам'яті й культуру вшанування загиблих.

Це законопроект Катерини Даценко та її колег з громадської організації «Вшануй», які щодня о 9-й годині ранку стоять на перехрестях, і, зупиняючи автомобілі, закликають людей присвятити 1 хвилину свого часу тим, хто загинув, завдяки кому ми живемо.

Головне, це законопроект тисяч мам, батьків, дружин, чоловіків, сестер, братів, дітей, які залишилися сиротами. Їм так важливо відчувати, що смерть їхньої близької людини була недаремною.

Багато українських міст уже долучилися до ініціативи щоденної хвилини мовчання о 9-й годині ранку, як і багато бізнес-компаній, шкіл, установ, державних органів влади. Культура пам'яті шириться не примусово, а м'якою адвокацією, і це дуже правильно. Ми своїм законопроектом лише створюємо технічні умови і стандарти, за яким може відбуватися хвилина мовчання. До Кодексу цивільного захисту України ми вносимо зміни, які розв'язують руки місцевим органам влади і дозволяють використовувати загальнодержавну систему оповіщення для щоденного оголошення загальнонаціональної хвилини мовчання.

Дякую всім, хто сьогодні доєднається до цієї хвилини мовчання. А також закликаю всіх щодня о 9-й годині ранку просто зупинитися на хвилину, ця хвилина, в принципі, нічого не вартує у сьогоднішньому житті кожного з нас, але вшанування і пам'ять є надважливими в такі важкі сьогодні для України часи.

Давайте хвилиною мовчання вшануємо пам'ять тих, хто віддав своє життя задля можливості нам сьогодні працювати, жити і дивитися одне одному в очі.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Костянтинівно.

Шановні колеги, до співдоповіді запрошується голова Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Потураєв Микита Русланович. Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Колеги, я хотів би подякувати насамперед Олені Костянтинівні Кондратюк і всім, хто долучився до розробки цього законопроекту.

Колеги, саме так і твориться традиція – звичайно, знизу, якщо жива, але іноді треба допомогти встановленню, вкоріненню її прийняттям тих чи інших законодавчих актів. Тому цей законопроект дуже важливий, дуже на часі, і, переконаний, увесь зал Верховної Ради зараз його підтримає так само, як і наш комітет.

Хочу також подякувати тим містам, містечкам, селам, органам місцевого самоврядування, які вже почали впроваджувати свої традиції, вони, в принципі, спільні у нас по всій країні. Переконаний, що законопроект, дійсно, як зазначила Олена Костянтинівна, допоможе іншим органам місцевого самоврядування скорше впроваджувати традицію вшанування пам'яті загиблих.

Тож, колеги, не гаючи часу, прошу всіх підтримати цей законопроект і одностайно за нього проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микито Руслановичу.

Шановні колеги, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися для обговорення цього законопроекту: два – за, два – проти.

Шановні колеги, я можу поставити на голосування без обговорення, але фракції, я так розумію, наполягають. Колеги, ви будете наполягати на обговоренні? Будете.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Сергію Євтушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Миколайович Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція

«Батьківщина». Так, Олено Костянтинівно, ми підтримуємо тезу, що це законопроект не окремих суб'єктів законодавчої ініціативи, а кожного українця, кожної української родини, яка навчилася жити з болем у серці. Тому що немає зараз жодного українця, який не втратив би чи то близького, чи то брата, чи то чоловіка, чи то друга, чи то сусіда. Ми навчилися жити з болем у серці, особливо тоді, коли перетинаємо поріг кладовища і бачимо Алею Героїв, наших героїв, полеглих у російсько-українській війні.

Тому, мені здається, крім даного законопроекту, ми ще маємо вийти з ініціативою, аби посилити адміністративну відповідальність тих порушників, власників закладів, ресторанів і таке інше, які не дотримуються дні жалоби. Бо хтось це робить за покликом серця – зупиняється на вулиці чи перебуваючи у будь-якому іншому місці, вшановує пам'ять наших героїв, як військових, так і цивільних, життя яких забрала війна з російською федерацією, а хтось нехтує цими серйозними речами.

Для органів місцевого самоврядування в законопроекті чітко передбачено, щоб через засоби масової інформації оповіщати про час вшанування пам'яті, що відповідно до законопроекту починається о 9-й годині ранку, контролювати, аби всі установи і підприємства зазначених органів влади чітко дотримувалися цього. Найголовніше – це, дійсно, культура пам'яті про наших героїв. Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос».
Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Насправді, немає що обговорювати, тому що це дуже правильний законопроект. Якщо така культура пам'яті не формується знизу, формується лише меншою частиною суспільства або її половиною, то, безперечно, держава мусить втрутитися і навчити цієї культури, якщо людина на четвертий рік повномасштабної війни досі важко сприймає абсолютну повагу до тих полеглих, які повернулися на щиті й поховані сьогодні у наших містах, селах, містечках і так далі, і тих, які не повернулися додому, яких не оплакали і з якими не попрощалися.

Але, знаєте, щоразу повертаючись з фронту, я себе запитую, і шукаю відповідь, де ми як держава допустили велику помилку, коли військова форма

знецінилась і коли вона стала страшною, особливо для чоловіків призовного віку, коли ми стали відвертатися від тих, хто стоїть з проханням допомогти, кого треба пропустити, коли ми стали уникати поглядів, і коли з'явилася далеко не та вдячність і не те захоплення людьми, які йдуть вулицями у військовій формі, яке було чотири, три, можливо, два роки тому у всіх нас? У цьому залі ми також маємо шукати відповідь на ці питання, у тому числі й спільно з начальником Генерального штабу ЗСУ, і з Президентом України, який уникає зустрічі з головами фракцій. Чому? Тому що йде величезний запит на справедливість. Не може бути броньованих у півтора-два рази більше, ніж тих, хто сьогодні перебуває на службі в силах оборони. У нас не може бути величезна частина суспільства, яку ми не бачимо в системі обліку, і таким чином спричинюються величезні провали, «білі плями» оцінки мобілізаційного ресурсу, який поки що не став мобілізаційним потенціалом і капіталом. Ось це прикро. Мені здається, що ми цю війну і битву внутрішню, на жаль, програємо.

Проте дякую за законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, безумовно, культура пам'яті в країні, де починаючи з 2014 року десятки, якщо не сотні тисяч загиблих, дуже важлива. Але ще гірше, що ми є країною безіменних героїв, що в телемарафоні, на який виділяються мільярди, не передбачено щодня показ сюжету про конкретну людину, конкретний подвиг, конкретну родину. Адже, для родин загиблих дуже важливо, щоб ми пам'ятали не лише про цифри, а й про кожну людину, щоб ми знаходили час подзвонити, згадати.

Наша партія «Європейська солідарність» втратила в цій війні 117 найкращих представників, і ми вклоняємося пам'яті кожного загиблого і їхнім родинам. Але дуже важливо, щоб у країні, яка воює, ми говорили не лише про загиблих. Військовим важлива пам'ять і увага сьогодні. Знаєте, це важливий законопроект, співавтором якого є й наша фракція, ми його підтримуємо, але хочу нагадати, що тиждень тому ви всі проголосували ганебний бюджет, у якому дірка на військових – щонайменше 300 мільярдів гривень. Це дірка, у тому числі й на виплати військовим, родинам загиблих, які, до вашого відома, зараз розтермінуються, аби кількість таких родин, які втратили найдорожчих, отримали ці гроші.

Фракція «Європейська солідарність» зараз реєструє законопроект, у якому ми пропонуємо секвестр бюджету на 2026 рік і 100 мільярдів гривень вилучити з Офісу Президента, Генеральної прокуратури, Верховної Ради та інших структур, які знайшли кошти для збільшення виплат, аби перенаправити їх на військових. Ми маємо бути країною пам'яті, країною культури пам'яті, країною конкретних не безіменних героїв, а не країною радників Президента, які не вилазять з телемарафону, а ще країною, де є культура поваги до живих військових, у тому числі фінансової допомоги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі! Прийняття законопроекту № 14144 сприятиме в подальшому встановленню ініціативи, започаткованої Указом Президента України Володимира Зеленського «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» від 16 березня 2022 року.

Хочу сказати, що в суспільному значенні відбудеться сприяння формуванню культури пам'яті, поширенню ритуалу хвилини мовчання та запровадження нових практик вшанування пам'яті, що сприятиме зміцненню національної ідентичності українців.

Як ми бачимо, сьогодні в багатьох громадських місцях, державних установах, військових установах, частинах це запроваджується і реалізовується. Той, хто має віру в Україну, хто сьогодні допомагає у війні, сприяє обороноздатності нашої країни, дійсно, є людиною. Кожен з нас о 9-й годині ранку робить це, підтримуючи в такому собі посланні українство в усьому світі.

Українці, єднаймося навколо таких маленьких, але дуже важливих для нашої нації речей.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, наскільки я пам'ятаю, ще Бурміч, 1 хвилина, і голосуємо. Прошу народних депутатів запросити до залу. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, група «Відновлення України», звичайно, підтримає цей законопроект, але я хотів би звернутися ще й до авторів, тому що будуть ще поправки і друге читання, і попросити їх пам'ятати, що в державі є професії, зупинення яких хоча б на секунду, а не на хвилину, несе збитки. Йдеться про лікарів реанімації,

пожежників, військових, правоохоронців. За невиконання закону, звичайно, передбачена відповідальність, але, на мою думку, відповідальність за невиконання такого закону повинна бути моральна. Прошу авторів мати це на увазі, щоб у якісь моменти хтось на когось не почав писати чи ще щось.

Депутатська група «Відновлення України», звичайно, підтримує даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього дуже важливого законопроекту, переходимо до його прийняття.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вшанування пам'яті співвітчизників, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації» ([№ 14144](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» ([№ 14238](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можемо проголосувати цей законопроект без обговорення?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» ([№ 14238](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можемо голосувати в цілому?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» (№ 14238) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, і завершальний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України... *(Шум у залі)*.

Разумков – з процедури. Дмитре Олександровичу, будь ласка, з місця.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, у нас є закріплене постановою рішення, що законопроекти надаються депутатам не пізніше, ніж за три дні до їхнього розгляду. Цей законопроект не був наданий народним депутатам у попередньому порядку денному. Скажіть, будь ласка, як це відбувається? Ну, зараз він голосується, колеги кажуть, що він нормальний, проголосують за основу і в цілому, але це порушення постанови. Зараз ви порушуєте Регламент, і прийняте нами, народними депутатами, рішення. Я не можу сказати, хороший чи поганий цей законопроект, адже ані я, ані колеги його не аналізували. Ви влупили його зараз «з кондачка». Без образ, але це так не працює. Домовлялися: законопроекти мають подаватися завчасно. Ми не знаємо, що там з'являється. Може, він і хороший, але так не можна робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань підготовки громадян до національного спротиву» ([№ 13347](#)). Шановні колеги, ми можемо без обговорення проголосувати його за основу?

Юлія Володимирівна Тимошенко – з процедури. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Руслане Олексійовичу, я дуже прошу, дайте мені ті мої 3 хвилини щодо перерви.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надам після завершення розгляду цього питання.

Шановні колеги, ми можемо голосувати без обговорення?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань

підготовки громадян до національного спротиву» (№ 13347) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Слово надається Юлії Володимирівні (3 хвилини замість перерви). Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

Юліє Володимирівно, ви не вставили картку. Юліє Володимирівно, я надав вам 3 хвилини, треба картку вставити. Пише, що її немає у слоті.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі! Я хотіла б зараз порушити тему і сказати про проблему, яка сьогодні захлинула практично всю Україну. Ідеться про те, що у нас в країні 1 мільйон 770 тисяч фізичних осіб – підприємців (ФОП). Ви розумієте, що це люди, які створили для себе і для своєї найближчої родини робочі місця. Сьогодні по всій країні від Верховної Ради, від уряду розповзається інформація, що для ФОП планується запровадити податок на додану вартість і таке інше.

Можу вам сказати, що після цього 1 мільйон 770 тисяч ФОП просто припинять існувати. Вони перестануть забезпечувати себе їжею, у них не буде чим сплачувати комунальні послуги, а також послуги з охорони здоров'я. По суті, вони й мінімальний податок припинять сплачувати. Якщо, не дай Боже, буде введено податок на додану вартість для фізичних осіб – підприємців (ФОП), ми зруйнуємо життя всього середнього класу країни.

Тому наша команда не просто виступає проти цього, ми внесли законопроект щодо введення мораторію на підвищення або введення будь-яких нових податків для фізичних осіб – підприємців (ФОП). Я просила б позачергово внести цей законопроект і на розгляд комітету, і на голосування Верховної Ради. Ми з наступного сесійного тижня вимагатимемо, щоб законопроект щодо введення мораторію на підвищення податків для ФОП або запровадження нових податків був прийнятий.

До того ж наша команда починає готувати петицію до Президента України з вимогою прибрати абсолютно всі плани щодо підвищення податків для ФОП. Ми вимагатимемо через петицію до Президента України дати команду своїй фракції проголосувати за законопроект, який вводить мораторій на підвищення податків для ФОП, а також після прийняття його підписати. Це не просто законопроект про ПДВ для ФОП, який хочуть проголосувати в цій Раді, це по суті ліквідація української нації як економічно успішної та економічно стабільної.

Отже, прошу всіх народних депутатів звернути на це увагу і в жодному разі не допустити введення ПДВ для фізичних осіб – підприємців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я розумію, що ще буде виступ Разумкова. Дмитре Олександровичу, що у вас? Тільки з процедури, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, у нас Верховна Рада складається з депутатів, не з фракцій. Ось ви сьогодні зібрали тут, на трибуні, на 5 хвилин засідання фракцій, змінили порядок денний і включили законопроект, якого не було. Ну, так не працює. Ми не можемо перетворити парламент на цирк, ми ж не жонглюємо законопроектами. Як колеги мають це розуміти і читати? Якщо ви це приймаєте виключно з членами Погоджувальної ради, голосуйте виключно з ними. Шість депутатів зібралися і проголосували.

Руслане Олексійовичу, цей законопроект, з попереднім така сама ситуація. Ну, як таке може бути? Поясніть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пояснюю. Було скликано засідання Погоджувальної ради, на якому всі представники депутатських фракцій і груп одностайно підтримали зміну питань порядку денного, про що я одразу доповів на початку розгляду цього питання (*Шум у залі*). Перелік питань порядку денного був доведений всім народним депутатам.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу. Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

Працюємо далі заради України. Слава Україні!

Прошу представників депутатських фракцій і груп звернутися в мене на Погоджувальну раду.